

W stronę inteligentnej Metropolii. Zinwentaryzują gigabajty danych, aby je otworzyć i udostępnić

Setki gigabajtów danych w zasięgu jednego kliknięcia? Będzie to możliwe dzięki rozwojowi platformy Otwartych Danych, nad którą pracuje Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia. Pozwoli ona znaleźć w jednym miejscu wiele informacji, które będą mogły posłużyć do wypracowania innowacyjnych rozwiązań dla mieszkańców np. poprzez stworzenie aplikacji, pomocnych w poruszaniu się po GZM. Aby było to możliwe, rozpoczyna się właśnie proces związany z inwentaryzacją danych, gromadzonych przez gminy i miasta Metropolii. Podczas niego dane zostaną przetworzone do wspólnego formatu, aby móc je później swobodnie przeszukiwać, zestawiać i porównywać. Dzięki mechanizmom, które zostaną zastosowane, bazy na platformie Otwartych Danych będą automatycznie aktualizowane po wprowadzeniu nowego zbioru.

Gminy na potrzeby obsługi swoich mieszkańców i realizacji zleconych zadań, gromadzą i przetwarzają setki różnych zbiorów danych, m.in. dotyczących edukacji, ochrony środowiska, aktywności gospodarczej czy kultury. Dane te mają wartość dla samorządów, ponieważ pozwalają na szybką weryfikację informacji potrzebnych do podjęcia decyzji w określonym obszarze i wybór najbardziej dogodnego kierunku rozwoju.

Pozwalają również – poprzez udostępnianie posiadanych danych – ograniczyć liczbę wniosków o dostęp do informacji publicznej, ponieważ dzięki zastosowaniu tych rozwiązań, będą one w zasięgu „jednego kliknięcia”.

Udostępnienie danych publicznych ma również wpływ na

podniesienie transparentności debaty publicznej, ponieważ dzięki nim mieszkańcy mogą lepiej zrozumieć argumenty, które uzasadniają podjęcie różnych decyzji, które są istotne z punktu widzenia społeczności lokalnej.

Otwieranie danych ma również duże znaczenie dla firm, które w oparciu właśnie o te dane, budują innowacyjne rozwiązania dla mieszkańców poprzez np. udostępnianie różnego rodzaju pomocnych aplikacji jak choćby tych, dzięki którym możemy w szybki sposób znaleźć w naszej okolicy: najbliższy przystanek autobusowy, kino, aptekę, są również wykorzystywane do systemów sterowania ruchem, by nadać pierwszeństwo przejazdu pojazdom komunikacji miejskiej.

Te korzyści od samego początku dostrzega Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, która pracuje nad rozwojem bazy Otwartych Danych.

Otwarte dane będą pilotem po miastach i gminach GZM

– Przypomnijmy, że wstępna wersja platformy Otwartych Danych została opublikowana w ubiegłym roku, a link do niej można znaleźć w menu głównym na stronie internetowej GZM – www.metropoliagzm.pl. Udostępnione zostały tam informacje, które już teraz zostały pozyskane i opracowane. Dotyczą m.in. rozkładów jazdy i lokalizacji przystanków, historycznej bazy lokalizacji GPS autobusów, które codziennie są aktualizowane oraz dane dot. wyposażenia pojazdów komunikacji miejskiej. To dziesiątki gigabajtów, które już dziś firmy używają choćby na potrzeby udostępnienia aplikacji do planowania podróży – mówi Paweł Krzyżak, zastępca dyrektora Departamentu Projektów i Inwestycji.

– Chcemy pomóc gminom zidentyfikować i udostępnić zbiory danych, które są w ich dyspozycji, a dzięki temu stworzyć wspólną bazę, która będzie prawdziwą skarbnicą wiedzy o gminach GZM. Aby było to możliwe, koniecznym jest przeprowadzenie procesu inwentaryzacji zbiorów tych danych,

ocenie ich wartości oraz w uzgodnieniu i współpracy z gminami, przygotowanie ich do publikacji na portalu otwartych danych, który prowadzony jest przez GZM – dodaje.

W ogłoszonym przez Metropolię przetargu wystartowało sześć podmiotów. W ocenie komisji przetargowej najkorzystniejsza oferta została przedstawiona przez firmę doradczą PwC, z którą GZM podpisała umowę na wykonanie **usługi inwentaryzacji i udostępnienia danych**. Realizacja projektu potrwa kilkanaście miesięcy.

Najpierw inwentaryzacja danych. To szukania wspólnego mianownika

Celem tej platformy jest udostępnienie danych na możliwie najwyższym poziomie otwartości, czyli w otwartych i ustrukturyzowanych formatach, które pozwolą na ich automatyczne przeszukiwanie, porównywanie i przetwarzanie. Dlatego potrzebna jest ich inwentaryzacja, która będzie niejako poszukiwaniem wspólnego mianownika. Istotnym elementem projektu jest także opracowanie i udostępnienie dynamicznych wizualizacji zbiorów, które wskaże użytkownik.

– Gminy korzystają aktualnie z różnych systemów teleinformatycznych, a co za tym idzie dane dotyczące tego samego obszaru, np. edukacji, różnią się pod względem formatu i struktury. W ramach projektu dane zostaną nie tylko zebrane, ale także przetworzone do jednego formatu, tak aby możliwe było dowolne ich zestawianie ze sobą – wyjaśnia ideę inwentaryzacji dr inż. Radosław Nielek z Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych, który doradza przy realizacji projektu GZM Data Store.

– Korzyścią, płynącą z przekształcenia danych pochodzących z różnych gmin do jednego formatu, będzie także pojawienie się możliwości integracji systemów takich jak inteligentne systemy sterowania ruchem czy systemy informacji o miejscach parkingowych pomiędzy sąsiadującymi gminami. Zachowując

autonomię i niezależność gmin w zakresie wyboru rozwiązań, będziemy jednocześnie mogli korzystać z rozwiązań połączonych i zintegrowanych „przez dane” – tłumaczy.

Istotnym elementem projektu ma być automatyzacja procesu udostępniania danych, tak, aby nowe wersje zbiorów pojawiały się na portalu zaraz po aktualizacji zbiorów źródłowych, bez konieczności wykonywania dodatkowej pracy po stronie gmin. Taki mechanizm zmniejsza koszty utrzymania rozwiązania w dłuższym okresie i gwarantuje, że w repozytorium dostępne będą zawsze aktualne informacje.

Open Data to krok w kierunku inteligentnej Metropolii

– Dane są kapitałem współczesnego, coraz bardziej cyfrowego świata. Strategiczne, systemowe podejście do zbierania i wykorzystywania danych pozwala m.in. na lepsze zrozumienie potrzeb mieszkańców, a zatem wdrożenie odpowiednich rozwiązań i co za tym idzie poprawienie jakości życia w wielu obszarach, takich jak transport, edukacja czy ochrona środowiska – podkreśla Agnieszka Gajewska, partner w PwC, lider zespołu ds. sektora publicznego i infrastruktury w Europie Środkowo-Wschodniej.

Tworzenie tego typu platform jest również wyzwaniem dzisiejszych czasów, by przy użyciu coraz bardziej zaawansowanych narzędzi, możliwe jak najlepiej wykorzystać dostępne zasoby.

– Projekt Open Data będzie ważnym krokiem w stronę stworzenia „inteligentnej metropolii”. Z jednej strony przyczyni się do usprawnienia zarządzania politykami publicznymi w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oraz w gminach wchodzących w jej skład. Z drugiej umożliwi wykorzystywanie danych przez mieszkańców, przedsiębiorców i innych interesariuszy, przyczyniając się m.in. do podniesienia jakości życia oraz prowadzonej działalności biznesowej w metropolii – przekonuje Dionizy Smoleń, dyrektor w zespole ds. sektora publicznego i

infrastruktury w PwC.